

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત હાઈકોર્ટમાં

ક્રિમિનલ અપીલ નં.૧૦૨૨/૨૦૦૬

વિથ

ક્રિમિનલ રિવિઝન એપિલિકેશન નં.૫૦/૨૦૦૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી અનંત એસ. દવે

સહી/—

તથા

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી બી. એન. કારિયા

સહી/—

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?	હા
૨	રીપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?	ના

ગુજરાત રાજ્ય – અપીલકર્તાઓ

વિરુદ્ધ

શૈલેન્દ્ર રાજદેવ પાસવન અને ૪ – સામાવાળાઓ/પ્રતિવાદીઓ

ઉપસ્થિતિ:

ક્રિમિનલ અપીલ નં.૧૦૨૨/૨૦૦૬

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ તરફે શ્રી ઋત્વિજ ઓઝા, આસિસ્ટન્ટ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર

સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧ – ૪ તરફે શ્રી એચ.બી. શેઠના, વકીલ
સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૫ તરફે શ્રી હાર્દિક એ. દવે, વકીલ
સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૫ તરફે શ્રી હર્ષદરાય એ. દવે, વકીલ

ક્રિમિનલ રિવિઝન એપ્લિકેશન નં.૫૦/૨૦૦૬

અરજદાર તરફે શ્રી હર્ષિત તોલિયા, વકીલ.

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ તરફે શ્રી ઋત્વિજ ઓઝા, આસિસ્ટન્ટ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર.

સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૨-૫ તરફે શ્રી એચ.બી. શેઠના, વકીલ.

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી અનંત એસ. દવે

તથા

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી બી. એન. કારિયા

તારીખ: ૨૮/૦૯/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી અનંત એસ. દવે)

૧. સુરતની ૭મી ફાસ્ટ ટ્રેક કોર્ટના વિદ્વાન પ્રિસાઇડિંગ ઓફિસર દ્વારા સેશન્સ કેસ નં. ૧૩૩/૨૦૦૧ માં પસાર કરાયેલા તારીખ ૧૭.૦૧.૨૦૦૬ ના નિર્દોષ છુટકારાના ચુકાદા અને હુકમને ધ્યાનમાં લેતાં, ધી કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર, ૧૯૭૩ ની કલમ ૩૭૮(૧)(૩) હેઠળ ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા આ અપીલ દાખલ કરવામાં આવેલ છે, જે હુકમથી સામાવાળાઓને ધ ઇન્ડિયન પીનલ કોડની કલમ ૧૨૦(બી) સાથે વંચાણમાં લેતાં કલમો ૩૬૩, ૩૬૪, ૩૬૪(એ), ૩૬૫ અને ૩૦૨ હેઠળના તથા ધ આર્મ્સ એક્ટની કલમ ૨૧(૧)(એ) હેઠળના અને ધ ઇન્ડિયન એક્સપ્લોઝિવ એક્ટની કલમો ૩ અને ૫ હેઠળના ગુનાઓમાંથી નિર્દોષ છોડી મૂકવામાં આવ્યા હતા, કારણ કે ફરિયાદપક્ષ પોતાનો કેસ વાજબી શંકાથી પર સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયેલ.

૨. અરજદાર/મૂળ ફરિયાદી દ્વારા સદર ચુકાદાને જ પડકારતી ક્રિમિનલ રિવિઝન એપિલિકેશન નં. ૫૦/૨૦૦૬ દાખલ કરવામાં આવેલ છે.

૩. અપીલકર્તા-ગુજરાત રાજ્ય તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન એડિશનલ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર શ્રી ઋત્વિજ ઓઝા આપણને સુરતની ભકિતનગર સોસાયટીમાં

રહેતા પરમહંસ મંગલ ચાદવ દ્વારા નોંધાવવામાં આવેલી ફરિયાદમાં ફરિયાદપક્ષના કેસના મૂળ સુધી લઈ ગયા છે, જેઓ એક ખાનગી ટેક્સટાઈલમાં સુપરવાઈઝર તરીકે કામ કરતા હતા અને તેમને બે પુત્રો અને બે પુત્રીઓ છે તથા ધોરણ-૨ માં અભ્યાસ કરતો સૌથી નાનો પુત્ર અર્જુન ગુમ થયેલો માલૂમ પડેલ. જોકે ફરિયાદ તારીખ ૧૪.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ નોંધવામાં આવેલ, પરંતુ પુત્ર અર્જુન ગુમ થવા અંગેનો બનાવ તારીખ ૦૫.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ પોલીસ સમક્ષ જાહેર કરવામાં આવેલ અને કાપોદ્રા પોલીસ સ્ટેશનમાં એન્ટ્રી કરવામાં આવેલ. ફરિયાદીના જણાવ્યા મુજબ, તારીખ ૦૪.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ તેઓ સવારે આશરે ૮ વાગ્યે તેમની નોકરી પર જવા નીકળ્યા હતા અને જ્યારે જમવા માટે ઘરે પરત ફર્યા, ત્યારે તેમનો પુત્ર જોવા મળ્યો ન હતો અને તેમણે સગા-સંબંધીઓ તથા મિત્રો પાસે પોતાના પુત્રના ઠેકાણા અંગે પૂછપરછ કરી હતી પરંતુ તારીખ ૦૫.૦૨.૨૦૦૧ સુધી ફરિયાદીનો પુત્ર મળી આવેલ નહીં. પોતાના પુત્રને શોધી કાઢવાના પ્રયાસોમાં સામાવાળા-આરોપી નં. ૧ શૈલેન્દ્રએ પણ શરૂઆતમાં તેમને મદદ કરી હતી પરંતુ આરોપી નં. ૧ ના શંકાસ્પદ વર્તનને ધ્યાનમાં લેતાં અને વધુ પૂછપરછ કરતાં એવું જાણવા મળેલ કે આરોપી નં. ૧ એ ફરિયાદીના પુત્રનું અપહરણ કર્યું હતું. ફરિયાદીના પુત્રને શોધી કાઢવાના તેમના પ્રયાસોમાં શરૂઆતમાં ફરિયાદી સાથે રહ્યા બાદ, આરોપી નં. ૧ અચાનક અદ્રશ્ય થઈ ગયો અને ચાર દિવસ પછી ફરિયાદીને આરોપી નં. ૧ નો ટેલિફોન કોલ આવ્યો કે તે વાપીમાં છે અને વધુ પૂછપરછ કરતાં આરોપી નં. ૧ એ જણાવ્યું કે ફરિયાદીનો

પુત્ર અર્જુન ગુમ હોવાથી તે ખુશ નથી. તેથી, ફરિયાદીએ પોતાના બનેલી સાધુશરણ અને અન્ય સંબંધીઓને શૈલેન્દ્રને વાપીથી પાછો લાવવા કહ્યું અને સુરત ખાતે શૈલેન્દ્રને વિશ્વાસમાં લીધા બાદ, એવું જાહેર કરવામાં આવ્યું કે ફરિયાદીને આરોપી નં. ૫ સાથે કોઈ અદાવત હતી અને તેના કહેવાથી શૈલેન્દ્ર, એ-૧ એ ફરિયાદીના પુત્ર અર્જુનનું અપહરણ કર્યું હતું. તપાસ હાથ ધરવામાં આવેલ. ફરિયાદીના પુત્રનું શબ મળી આવેલ, તેને પોસ્ટમોર્ટમ માટે મોકલવામાં આવેલ અને ધ ઇન્ડિયન પીનલ કોડની કલમ ૧૨૦(બી) સાથે વંચાણમાં લેતાં કલમો ૩૬૩, ૩૬૪, ૩૬૪(એ), ૩૬૫ અને ૩૦૨ હેઠળના તથા ધ આર્મ્સ એક્ટની કલમ ૨૧(૧)(એ) હેઠળના અને ધ ઇન્ડિયન એક્સપ્લોઝિવ એક્ટની કલમો ૩ અને ૫ હેઠળના ગુનાઓ માટે આંક ૫ થી તોહમતમું ફરમાવવામાં આવેલ અને આરોપીઓ સામે કેસ ચલાવવામાં આવેલ, જેનું પરિણામ સામાવાળાઓ-આરોપીઓના નિર્દોષ છુટકારામાં આવેલ.

૪. રેકર્ડ પરના પુરાવાની ચકાસણી અને મૂલ્યાંકન કર્યા બાદ વિજ્ઞાન ટ્રાયલ જજને માલૂમ પડેલ કે ફરિયાદપક્ષનો કેસ સંજોગોવશાત્ પુરાવા પર આધારિત હતો અને છેલ્લે સાથે જોયાનો સિદ્ધાંત માનવાલાયક ન હતો તથા ફરિયાદી અને અન્ય સંબંધીઓ સમક્ષ આરોપી નં. ૧ દ્વારા કરવામાં આવેલ બિન-અદાલતી કબૂલાત આરોપીને દોષિત ઠેરવવા માટે આધાર રાખવા યોગ્ય ન હતી. વિવિધ પંચનામાના પંચો ફરિયાદીના પરિચિતો અથવા સંબંધીઓ હોવાનું માલૂમ પડેલ અને પંચનામાને વળગી રહ્યા હોવા છતાં અવિશ્વસનીય જણાયેલ. ફરિયાદપક્ષનો

કેસ સાબિત કરવામાં તબીબી-કાનૂની પુરાવો અધૂરો હોવાનું માલૂમ પડેલ. ફોરેન્સિક સાયન્સ લેબોરેટરીમાં મોકલવામાં આવેલ અને લેવાયેલ નમૂનાઓનું પૃથક્કરણ પણ આરોપીને ગુના સાથે જોડતું ન હતું અને કારણો આપીને તારણો પર પહોંચવામાં આવેલ અને નિષ્કર્ષો કાઢવામાં આવેલ જેનું પરિણામ સામાવાળાઓના નિર્દોષ છુટકારામાં આવેલ.

૫. ઉપરોક્ત કેસની પશ્ચાદભૂમિમાં, વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર એવી રજૂઆત કરશે કે જોકે ફરિયાદપક્ષનો કેસ સંજોગોવશાત્ પુરાવા પર આધારિત હતો, તમામ સંજોગો ફરિયાદપક્ષ દ્વારા પ્રસ્થાપિત કરવામાં આવેલ અને દરેક સંજોગો પોતાની તાકાત પર સાબિત થયેલ જે અન્ય સંજોગો સાથે સંબંધ પ્રસ્થાપિત કરતો હતો અને કોઈ પણ ખામી વિના ઘટનાઓની સાંકળ અસ્તિત્વમાં હતી જે આરોપીની નિર્દોષતા અથવા ગુનામાં આરોપી સિવાય અન્ય કોઈ વ્યક્તિની સંડોવણીને નકારી કાઢતી હતી. વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરના જણાવ્યા મુજબ, છેલ્લે સાથે જોયાના સિદ્ધાંતને બે સ્વતંત્ર સાક્ષીઓ દ્વારા યોગ્ય રીતે સમર્થન આપવામાં આવેલ અને એ-૧ ની બિન-અદાલતી કબૂલાત કોઈ પણ ખામી વિનાની હતી અને તબીબી-કાનૂની પુરાવો, ગુનાના સ્થળના, શોધના, ધરપકડના પંચો કે જેમણે ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપેલ છે અને વૈજ્ઞાનિક પુરાવો એટલે કે એફ.એસ.એલ. અને સેરોલોજીકલ રિપોર્ટ જે ફરિયાદપક્ષ દ્વારા પ્રસ્થાપિત અને સાબિત કરવામાં આવેલ છે તે સામૂહિક રીતે આરોપીના ગુના અંગે અટલ નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જાય

છે. ટ્રાયલ કોર્ટે ફરિયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરાયેલ અને પ્રસ્થાપિત કરાયેલ આવા સચોટ, ખાતરીજનક અને નિર્ણાયક પુરાવાને ન માનીને ગંભીર ભૂલ કરી છે અને તેથી અપીલકર્તા-ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ વાદગ્રસ્ત નિર્દોષ છુટકારાના ચુકાદાને રદ કરીને અને અપહસ્તગત કરીને મંજૂર કરવા પાત્ર છે તથા વધુમાં સામાવાળાઓને કાયદા મુજબ મહત્તમ સજા અને દોષિત ઠેરવવામાં આવે.

૬. વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર આપણને છેલ્લે સાથે જોયાના મુદ્દા પર આરોપી નં. ૧, શૈલેન્દ્ર પાસવાન સામેના પુરાવા તરફ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨૮, કમલેશ ભગવાનભાઈ ઠાકુર, આંક ૧૧૭ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨૯, કાશીબેન છીતુભાઈ પટેલ, આંક ૧૧૯ તરફ લઈ ગયા છે, ઉપરોક્ત બંને સ્વતંત્ર સાક્ષીઓ કે જેમણે કોઈ પણ આરોપી વ્યક્તિઓ સાથે કોઈ અદાવત નથી તેમણે તારીખ ૦૪.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ સવારે ૧૦.૩૦-૧૦.૪૫ ની આસપાસ ફરિયાદીના પુત્ર અર્જુનને જોયો હોવાની જુબાની આપેલ. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨૮ ના જણાવ્યા મુજબ, તેમની જુબાની નોંધતી વખતે આશરે ૧૭ વર્ષની ઉંમર હતી, તેઓ મૃતકના પુત્ર અર્જુનના મિત્ર હતા, જેઓ તે સમયગાળા દરમિયાન બનેલી વિવિધ ઘટનાઓનું વર્ણન કરે છે જેમાં એ-૧ દ્વારા અર્જુનને સાયકલ પર લઈ જવાની ઘટના પણ સામેલ છે. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨૯, કાશીબેન પટેલ, આંક ૧૧૯, રવિવાર તારીખ ૦૪.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ સવારે ૧૦.૩૦-૧૦.૪૫ ની આસપાસના બનાવને

યાદ કરતાં જણાવે છે કે જ્યાં એ-૧ શૈલેન્દ્રએ તેમને અર્જુનના ઠેકાણા વિશે પૂછ્યું હતું અને ત્યારબાદ સાચકલની ચાવી અર્જુનને આપવામાં આવી હતી અને શૈલેન્દ્ર અર્જુન સાથે અગાશી પરથી નીચે આવ્યા હતા અને સાથે ગયા હતા. ઉપરોક્ત સાચકલ કે જેના પર મૃતક અર્જુનને એ-૧ દ્વારા લઈ જવામાં આવ્યો હતો તે તારીખ ૧૬.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ શોધ પંચનામા, આંક ૨૬ દ્વારા કબજે કરવામાં આવી હતી અને આંક ૨૫ પરના પંચોમાંના એક અમરીશ બહાદુરસિંહ રાજપૂતે તેમની જુબાનીમાં ઉપરોક્ત શોધને સમર્થન આપેલ. આગળ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે આરોપી નં. ૧ નું વર્તન ધ એવિડન્સ એક્ટની કલમ ૮ હેઠળ સુસંગત છે કારણ કે શરૂઆતમાં ફરિયાદીને તેમના પુત્ર અર્જુનને શોધવામાં મદદ કરી હતી અને ત્રણ દિવસ પછી એ-૧ વાપી જવા રવાના થઈ ગયો હતો અને અર્જુન મળ્યો કે નહીં તે અંગે પૂછપરછ કરવા માટે ફરિયાદીને ટેલિફોન કોલ કર્યો હતો. એ-૧ એ ફરિયાદી પાસે રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦/- ની માંગણી પણ કરી હતી અને તે ફરિયાદીની જુબાની પરથી સ્પષ્ટ થાય છે. તારીખ ૧૪.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ, એ-૧ શૈલેન્દ્રએ તે સ્થળ બતાવ્યું હતું કે જ્યાંથી મૃતકનું સાચકલ પર અપહરણ કરવામાં આવ્યું હતું. તારીખ ૧૪.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ પણ જ્યારે એ-૧ શૈલેન્દ્રની ધરપકડ કરવામાં આવી ત્યારે એ-૧ ના પગરખાં પર ચોટેલી માટી/ધૂળ જે ખેતરમાંથી મૃતકનું શબ મળી આવ્યું હતું ત્યાંથી મળેલી માટી/ધૂળ સાથે મળતી આવે છે અને એફ.એસ.એલ. માટે મોકલવામાં આવેલ અને આંક ૭૮થી રિપોર્ટ રજૂ કરવામાં આવેલ તથા પંચનામા

આંક ૧૪ના પંચ સાક્ષી રાજેશ મંગરુ યાદવ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨ દ્વારા આંક ૧૩ પર તેને સમર્થન પણ આપવામાં આવેલ.

૬.૧ આરોપી નં. ૧ દ્વારા કરવામાં આવેલી બિન-અદાલતી કબૂલાતના મુદ્દા પર, જે ફરિયાદી સમક્ષ કરવામાં આવી હતી, જેમણે આંક ૧૧ પર, સાધુશરણ યાદવ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૯, આંક ૨૭ પર અને હીરાલાલ પારસનાથ યાદવ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨૨, આંક ૬૪ પર જુબાની આપેલ, જેમાં એ-૧ એ ઉપરોક્ત ત્રણેય સાક્ષીઓને જણાવ્યું હતું કે અર્જુનને સાયકલ પર અને ત્યારબાદ રેલવે સ્ટેશને લઈ જવામાં આવ્યો હતો અને એ-૨, રામાશીષ અને એ-૩ શિવનાથને સોંપવામાં આવ્યો હતો અને ઉપરોક્ત તમામ સાક્ષીઓ આ બાબતમાં સુસંગત છે. સદર પુરાવો આ સાક્ષીઓની ઉલટતપાસમાં બચાવપક્ષ દ્વારા પડકાર્યા વિનાનો રહ્યો હતો. એ-૧ ની કબૂલાત મુક્ત અને સ્વેચ્છાએ કરવામાં આવેલી છે અને કોઈ ધમકી આપવામાં આવી ન હતી અને તેથી વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે આ સાક્ષીઓ પર વિશ્વાસ કરવો જોઈતો હતો.

૬.૨ વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર આપણને શોધ પંચનામા, આંક ૪૯ તરફ લઈ ગયા છે, જ્યાં વાળનો ગુરુઓ અને બે હાડકાં કબજે કરવામાં આવ્યા હતા અને તેને પંચ સાક્ષી આશિષ ઘડિયાળી, જેઓ ફરીથી એક સ્વતંત્ર સાક્ષી છે, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૩ દ્વારા આંક ૧૫ પર સંપૂર્ણ સમર્થન આપવામાં આવેલ છે. એફ.એસ.એલ. રિપોર્ટ મુજબ, વાળ માનવ વાળ હોવાનું માલૂમ પડેલ અને મૃતક છોકરાના બ્લડ ગ્રુપના લોહીના ડાઘ મળી આવેલ.

હાડકાં પણ માનવીના હતા અને એફ.એસ.એલ. રિપોર્ટ, આંક ૭૭ માં દર્શાવેલ અભિપ્રાય મુજબની ઉંમર ૧૬ વર્ષથી નીચેની વ્યક્તિની છે. માનવ વાળ અને હાડકાંની શોધ એ શોધાયેલ એક નવી હકીકત છે અને પુરાવામાં ગ્રાહ્ય છે.

૬.૩ જ્યાં સુધી આરોપી નં. ૨ અને ૩ નો સંબંધ છે, વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરે રજૂઆત કરી કે આ આરોપીઓની ધરપકડ તારીખ ૧૫.૦૧.૨૦૦૧ ના રોજ ધરપકડ પંચનામા આંક ૧૮ દ્વારા કરવામાં આવી હતી અને પંચ સાક્ષી, રામ પ્રસાદ હજારીલાલ, આંક ૧૭ એ ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપેલ છે. જ્યારે આ બંને આરોપીઓની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી, ત્યારે તેમના પગરખાં પર માટી/ધૂળ ચોટેલી હતી અને તે પગરખાં પંચનામા આંક ૧૮ હેઠળ જપ્ત કરવામાં આવ્યા હતા, અને તે જ માટી/ધૂળ જે ખેતરમાં મૃતકનું શબ પડ્યું હતું ત્યાંથી મળી આવી હતી અને આ અંગેનો એફ.એસ.એલ. રિપોર્ટ પણ ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપે છે. એ-૩ ના પેન્ટ પરથી અને એ-૨ ના પેન્ટ અને શર્ટ પરથી મળેલા લોહીના ડાઘ મૃતકના બ્લડ ગ્રુપ સાથે મળતા આવતા હતા. જ્યાં સુધી મૃતકનું ખૂન કરવામાં આવ્યું હતું તે સ્થળનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી પંચનામા આંક ૩૨ અને ૩૫ ધ એવિડન્સ એક્ટની કલમ ૭ અને ૮ ની જોગવાઈઓ હેઠળ સુસંગત છે.

૬.૪ વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર આપણને શોધ પંચનામા, આંક ૨૪ દ્વારા પણ લઈ ગયા છે, જેના દ્વારા મૃતકનું ગળું દબાવવા માટે વપરાયેલ લોહીના ડાઘ વાળો રૂમાલ આરોપી નં. ૩ દ્વારા શોધી કાઢવામાં આવ્યો હતો અને

આ સંદર્ભમાં પંચ સાક્ષી, ચંદ્રિકા ચાદવ, આંક ૨૩ એ ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપેલ છે. આંક ૩૫ મુજબ, શોધ પંચનામું, આરોપી નં. ૩ પંચો અને પોલીસ અધિકારીઓને જ્યાં લઈ ગયા હતા તે સ્થળેથી વાળ મળી આવ્યા હતા. આરોપી નં. ૨ એ ભમરડો, મૃતકના કપડાં, એક છરી, છરા, દેશી બોમ્બ બનાવવા માટે લોખંડના ટુકડા, બે દેશી તમંચા, જીવતા કારતૂસના ૧૩ નંગ, એક પ્લાસ્ટિક ઇન્જેક્શન, સિરીંજ, ઝેરી ગોળીઓ, વોકમેન ટેપ, ટેલિફોન ડાયરી, એક કેમેરો, રેલવે ટિકિટો વગેરે જેવી કેટલીક વસ્તુઓ રજૂ કરી હતી. એફ.એસ.એલ. રિપોર્ટ આંક ૭૫ મુજબ, વોકમેન ચાલુ હાલતમાં મળી આવ્યું હતું અને તેમાં પૈસાની માંગણી અંગેની વાતચીત હતી. જ્યાં કાવતરું ઘડવામાં આવ્યું હતું તે સ્થળ અંગેના પંચનામાનો સંબંધ છે તે પણ પંચ સાક્ષી ગણેશ ચાદવ, આંક ૨૮ દ્વારા સમર્થિત છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે કેમ કે ખંડણીની રકમની માંગણી કરવામાં આવી હતી, તે સાબિત કરે છે કે ગુનો કરવાનો હેતુ હતો.

ક.પ તેથી, વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરના જણાવ્યા મુજબ, આરોપીના ગુના અંગે રેકર્ડ પર પુષ્કળ પુરાવા છે અને તેથી અપીલ કોર્ટ દ્વારા પુરાવાનું વિસ્તૃત મૂલ્યાંકન એ પ્રસ્થાપિત કરશે કે ટ્રાયલ કોર્ટે અતાર્કિક કારણો અને વિપરીત તારણોના આધારે સામાવાળાઓને નિર્દોષ છોડી મૂકવાનો હુકમ કરવામાં ભૂલ કરી છે જેના કારણે આરોપીની નિર્દોષતા અંગે ખોટો નિષ્કર્ષ નીકળ્યો છે.

૭. ક્રિમિનલ રિવિઝન એપ્લિકેશન નં. ૫૦/૨૦૦૬ માં ફરિયાદી અરજદાર તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી તોલિયાએ વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો પર આધાર રાખ્યો છે અને એવી દલીલ કરી છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ દ્વારા નિર્દોષ છુટકારાના હુકમથી ફરિયાદી, એક ભોગ બનનાર કે જેમણે પોતાના પુત્રને ગુમાવ્યો છે તેમને ભારે અન્યાય થયો છે, જે કાવતરું ઘડવામાં આવ્યું હતું અને ખૂબ જ ઝીણવટપૂર્વક અમલમાં મૂકવામાં આવ્યું હતું, જેના પરિણામે તેમના સગીર પુત્રનું ઘાતકી ખૂન થયું હતું. તેમણે સંજોગોવશાત્ પુરાવાના સ્વરૂપનો પુનરોચ્ચાર કર્યો અને સારાંશ આપ્યો તથા વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો ઉપરાંત રજૂઆત કરી કે જ્યારે પ્રતિવાદી નં. ૨ એ તારીખ ૧૪.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ તેમની ધરપકડ થયા પછી તરત જ તારીખ ૧૫.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ તે સ્થળ બતાવ્યું, જ્યાં મૃતકને તેના મિત્રો સાથે લાવવામાં આવ્યો હતો અને જંગલી પ્રાણીઓ દ્વારા ખાઈ જવાની શક્યતાવાળા શેરડીના ખેતરમાં ફરિયાદીના પુત્રનું ખૂન કરવામાં આવ્યું હતું. શ્રી તોલિયાના જણાવ્યા મુજબ, હાથ પરનો કેસ માત્ર સ્વતંત્ર સાક્ષીઓ અને નિષ્કલંક બિન-અદાલતી કબૂલાત દ્વારા જ સમર્થિત નથી પરંતુ સ્વતંત્ર એવા પંચોએ પણ ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપેલ છે. પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ સ્પષ્ટ કરે છે કે ફરિયાદીના પુત્ર અર્જુનનું ખૂન ગળું દબાવીને કરવામાં આવ્યું હતું. આરોપી નં. ૪, અજય @ પ્રદીપ હીરાલાલ ગુપ્તાએ પણ મૃતકનું ગળું દબાવવા માટે વપરાયેલ રૂમાલ રજૂ કરવાની તૈયારી દર્શાવી હતી

અને જે પંચ સાક્ષીઓ, ચંદ્રિકા યાદવ, આંક ૨૩ દ્વારા પણ સમર્થિત હતું તથા એફ.એસ.એલ. રિપોર્ટ સ્પષ્ટ કરે છે કે લોહીના ડાઘવાળા રૂમાલ પર મૃતક અર્જુનનું બ્લડ ગ્રુપ હતું. તેવી જ રીતે, આરોપી નં. ૩, શિવનાથ ઓમપ્રકાશ ગુપ્તાએ મૃતકના કપડાં અને એક ભમરડો અને એક બેગમાં રહેલી ગુનાહિત વસ્તુઓ સહિતની અન્ય કેટલીક વસ્તુઓ રજૂ કરવાની તૈયારી દર્શાવી હતી, એટલે કે છરી, છરા, દેશી બોમ્બ બનાવવા માટે લોખંડના ટુકડા, બે દેશી તમંચા, જીવતા કારતૂસના ૧૩ નંગ, એક પ્લાસ્ટિક ઇન્જેક્શન સિરીંજ, ઝેરી ગોળીઓ, ટેલિફોન ડાયરી, એક કેમેરો, રેલવે ટિકિટો વગેરે જેમાં આરોપીઓ વચ્ચે થયેલા કાવતરાની વાતચીત અંગેની એક કેસેટ પણ સામેલ છે. પંચ સાક્ષી, ચંદુભાઈ કાંતિલાલ શાહ, આંક ૩૦ એ તમામ બાબતો માટે ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપેલ. પ્રતિવાદી નં. ૩ અને મૃતકના કપડાં પર પણ એફ.એસ.એલ. રિપોર્ટ મુજબ ગ્રુપ-એ ધરાવતું માનવ લોહી મળી આવેલ, જે મૃતકનું બ્લડ ગ્રુપ છે. વધુમાં, એ-૩ શિવનાથ ઓમપ્રકાશ ગુપ્તાએ પણ તારીખ ૨૭.૦૧.૨૦૦૪ ના રોજ આરોપી વ્યક્તિઓ વચ્ચે જ્યાં કાવતરું ઘડવામાં આવ્યું હતું તે સ્થળ બતાવ્યું હતું અને તે અંગેનું પંચનામું તૈયાર કરવામાં આવ્યું હતું અને આંક ૨૯ પર રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું તથા સાક્ષી ગણેશ યાદવ, આંક ૨૮ એ ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપેલ છે.

૭.૧ તેથી, ફરિયાદીના વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા મુજબ, આ તમામ સંજોગો આરોપીનો ગુનો વાજબી શંકાથી પર સાબિત કરવા માટે પૂરતા છે અને

ફરિયાદપક્ષના કેસની સાંકળમાં એક પણ ખૂટતી કડી નથી. આ તમામ સંજોગો દર્શાવે છે અને પ્રસ્થાપિત કરે છે કે આરોપીએ અને અન્ય કોઈએ નહીં સદર ગુનો કર્યો છે અને તેથી, તે પ્રસ્થાપિત કાયદો છે કે માણસ જૂઠું બોલી શકે પરંતુ સંજોગો ક્યારેય જૂઠું બોલતા નથી અને તે કારણસર ટ્રાયલ કોર્ટનો હુકમ રદ કરવા અને અપહસ્તગત કરવા પાત્ર છે. વિદ્વાન વકીલે નિર્દોષ છુટકારાના હુકમને રદ કરવા અને પ્રતિવાદીઓ સામે જે ગુનાઓ માટે તોહમત મૂકવામાં આવેલ છે તે માટે દોષિત ઠેરવીને મહત્તમ સજા લાદવાની વિનંતી કરી.

૮. સામાવાળાઓ-મૂળ આરોપીઓ તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી એચ.બી. શેઠના આપણને નિર્દોષ છુટકારાના ચુકાદા અને હુકમ તરફ લઈ ગયા છે અને રજૂઆત કરી છે કે છેલ્લે સાથે જોયાના સિદ્ધાંતને ન માનવા માટે સચોટ અને ખાતરીજનક કારણો આપવામાં આવ્યા છે અને ઉપરોક્ત અસરના બે સાક્ષીઓની ઉલટતપાસ ધ્યાનમાં લીધા પછી તેમના પર વિશ્વાસ કરવામાં આવ્યો નથી. કાશીબેન પટેલ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૯ એ આંક ૧૧૯ પર ઉલટતપાસમાં કબૂલ્યું કે તેમનું નિવેદન ઘટનાના આઠથી દસ દિવસ પછી નહીં પરંતુ સાડા ત્રણ મહિના પછી નોંધવામાં આવ્યું હતું. શ્રી શેઠનાએ તેમની દલીલોના સમર્થનમાં એઆઈઆર ૧૯૩૪ પ્રિવી કાઉન્સિલ (પીસી) ૨૨૭ માં રિપોર્ટ થયેલા ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો હતો કે અપીલ કોર્ટનું હુકમરાની ક્ષેત્ર અને અપીલ કોર્ટની સત્તા સુસ્થાપિત સિદ્ધાંતો અથવા માપદંડો દ્વારા સીમિત છે અને વધુમાં સાક્ષીઓ દ્વારા છેલ્લે સાથે જોયેલી જીવંત વ્યક્તિની નજીકની નિકટતાની ગેરહાજરીના સંદર્ભમાં સ્ટેટ ઓફ

કર્ણાટક વિરુદ્ધ ચાંદ બાશાના કેસમાં (૨૦૧૬) ૧ એસસીસી ૫૦૧ પર આધાર રાખ્યો હતો અને આ કેસના તથ્યોમાં શબ પાછા ઘણા દિવસો પછી મળી આવ્યું હતું.

૮.૧ બિન-અદાલતી કબૂલાત અંગે, શ્રી શેઠના, વિદ્વાન વકીલે ચુકાદાના ફક્ત ૧૨ પર આધાર રાખ્યો હતો અને રજૂઆત કરી હતી કે એ-૧ ની કબૂલાત ધમકી અને પ્રલોભન દ્વારા મેળવવામાં આવી છે અને ધ એવિડન્સ એક્ટની કલમ ૨૪ હેઠળ ગ્રાહ્ય નથી, કે ફરિયાદી અને તેમના સંબંધીઓએ એ-૧ ને ધમકી આપી હતી કે જો અર્જુનના અપહરણ વિશે સાચી હકીકતો જાહેર નહીં કરવામાં આવે તો તેને પોલીસને સોંપી દેવામાં આવશે. આમ, જ્યારે એ-૧ ને ધમકી આપવામાં આવી હતી ત્યારે કબૂલાત પુરાવામાં અગ્રાહ્ય છે. વિદ્વાન વકીલ આપણને ચુકાદા તરફ પાછા લઈ ગયા અને રજૂઆત કરી કે કેશાબેન, જેમણે આંક ૩૯ પર જુબાની આપી હતી, તેઓ મૃતકની માતા છે અને ગુના પહેલા અને પછી સુરતમાં હાજર ન હતા તે સ્વીકૃત છે. બિન-અદાલતી કબૂલાત વિશે, ધન રાજ ઉર્ફે ધંડ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ હરિયાણાના કેસમાં (૨૦૧૪) ૬ એસસીસી ૭૪૫ પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે.

૮.૨ સંજોગોવશાત્ પુરાવા વિશે, વિદ્વાન વકીલે અશોક વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ મહારાષ્ટ્ર, (૨૦૧૫) ૪ એસસીસી ૩૪૩ પર આધાર રાખ્યો હતો અને રજૂઆત કરી હતી કે આ કેસના તથ્યોમાં હેતુની ગેરહાજરી કે જે સંજોગોવશાત્ પુરાવા પર આધારિત છે, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આરોપીની તરફેણમાં લેવાયેલ દ્રષ્ટિકોણને

ઉલટાવવાની જરૂર નથી ભલે આ કોર્ટ અલગ ઢ્રષ્ટિકોણ લેવા તરફ વળેલી હોય અને તેમણે એકત્રિત કરાયેલ પુરાવાના સ્વરૂપ અંગે પણ દલીલ કરી હતી જેમાં દસ દિવસ પછી કબજે કરાયેલા એ-૧ ના પગરખાં પર માટીની હાજરી, ટીઆઈ પેરેડની ગેરહાજરી, આરોપી દ્વારા રૂ. ૧૦ લાખની માંગણી કર્યાનો કોઈ પુરાવો ન હોવો, ફરિયાદીના પુત્ર અર્જુનનું રજાના દિવસે એટલે કે રવિવારે શાળાનો ગણવેશ પહેરવો જે કબજે કરવામાં આવેલ તેનો સમાવેશ થાય છે. કે ૩૬ થી ૪૮ કલાક પહેલાં મૃત્યુની શક્યતા અંગેનો તબીબી પુરાવો ફરિયાદપક્ષના કેસને ખોટો સાબિત કરે છે જેમાં અપહરણનો સમય અને દિવસ, તારીખ ૧૧.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ ફરિયાદી અને તેમના સંબંધીઓ સાથે એ-૧ શૈલેન્દ્રની હાજરી સામેલ છે અને નિર્ણાયક રીતે સાબિત કરતું નથી કે મળી આવેલ શબ પુરુષનું હતું કે સ્ત્રીનું અને મૃતકની ચોક્કસ ઉંમર વિશે કોઈ નક્કી કરવામાં આવ્યું નથી. એકત્રિત કરાયેલા ફિંગરપ્રિન્ટ્સ પણ એફ.એસ.એલ. માટે મોકલવામાં આવ્યા ન હતા અને છેલ્લે કાવતરાના પાસા પર જો ફરિયાદીના જણાવ્યા મુજબ એ-૧ સંડોવાયેલ નથી, તો પછી એ-૧ અને અન્ય આરોપીઓએ કયા કારણોસર ગુનો કર્યો અને હેતુનો સંપૂર્ણ અભાવ જણાય છે. આ બાબતોને ધ્યાનમાં લેતાં, તેમણે વિનંતી કરી કે આ અપીલ તેમજ રિવિઝન એપ્લિકેશન નામંજૂર કરવામાં આવે.

૯. અપીલકર્તા-ગુજરાત રાજ્ય તરફે વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર શ્રી ઋત્વિજ ઓઝા, રિવિઝનિસ્ટ-મૂળ ફરિયાદી તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી તોલિયા અને સામાવાળાઓ નં. ૧ થી ૪ તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી એચ.બી.

શેઠના અને સામાવાળા નં. ૫ તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી એચ.એ. દવેને સાંભળ્યા બાદ અને પડકાર હેઠળના નિર્દોષ છુટકારાના ચુકાદા અને હુકમ સહિત કેસના સમગ્ર રેકર્ડનું અવલોકન કર્યા બાદ, એ બિનવિવાદિત હકીકત છે કે ફરિયાદપક્ષનો કેસ સંજોગોવશાત્ પુરાવા પર આધારિત છે, જેનો આધાર છેલ્લે સાથે જોયાના સિદ્ધાંત અને ગુનો કર્યા અંગે આરોપીની બિન-અદાલતી કબૂલાત, લગભગ તમામ પંચો ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપે છે અને તબીબી-કાનૂની અભિપ્રાય તથા રેકર્ડ પરના પુરાવાની વૈજ્ઞાનિક તપાસ પર છે.

૯.૧ અમે નીચેના મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવા ધ્યાનમાં લીધા છે.

સા હેદ નં.	નામ/વિગતો	નોંધ	આંક	પાના નં.
૧	ચાર્જ પરમહંસ મંગલ ચાદવ ફરિયાદ	ફરિયાદી તારીખ ૧૪.૦૨.૨૦૦૧	૫ ૧૧ ૧૨	૯૪ ૨૦૭- એ ૨૧૪
૨	રાજેશ મંગરુભાઈ ચાદવ ઘરપકડ પંચનામું	આંક ૧૪ ના પંચ શૈલેન્દ્ર (એ-૧) ની ઘરપકડ	૧૩ ૧૪	૨૧૬ ૨૧૯
૩	આશિષ સનમુખ ઘડિયાળી શોધ પંચનામું	આંક ૧૬ ના પંચ તારીખ ૧૫.૦૨.૨૦૦૧ એ-૧ દ્વારા	૧૫ ૧૬	૨૨૧ ૨૨૫
૪	રામપ્રસાદ હજારીલાલ કશ્યપ ઘરપકડ પંચનામું	આંક ૧૮ ના પંચ રામાશીષ (એ-૨) અને શિવનાથ (એ-૩)	૧૭ ૧૮	૨૨૯ ૨૩૧

૫	સંજય નગીનભાઈ પટેલ ઘટના સ્થળનું પંચનામું	આંક ૨૦ ના પંચ	૧૯ ૨૦	૨૩૪ ૨૩૭
૬- એ ચ	જયંતીભાઈ	આંક ૨૦ ના પંચ	૨૧	૨૩૯ એચ
	કરશનભાઈ પટેલ રામાશીષ દ્વારા શોધ	તારીખ ૧૬.૦૨.૨૦૦૧	૨૨	૨૪૨
૭	ચંદ્રિકા રામપ્રિજ યાદવ	આંક ૨૪ ના પંચ	૨૩	૨૪૬
	શિવનાથ દ્વારા શોધ	તારીખ ૧૬.૦૨.૨૦૦૧	૨૪	૨૪૯
૮	અમરીશ બહાદુરસંગ રાજપૂત શૈલેન્દ્ર દ્વારા સાયકલની શોધ જેના પર તે ભોગ બનનારને લઈ ગયો હતો	આંક ૨૬ ના પંચ પીએલડબ્લ્યુ-૮ સમર્થન આપે છે કે એ-૧ આપેલા સરનામે દોઢ વર્ષથી રહેતો હતો એ-૧ દ્વારા ગુના અંગે કબૂલાત.	૨૫ ૨૬	૨૫૨ ૨૫૪
૯	સાધુશરણ હરીનંદન યાદવ	એ-૧ એ કબૂલ્યું કે એ-૫ ની સૂચનાથી, તેણે ભોગ બનનારનું અપહરણ કર્યું હતું	૨૭	૨૫૮
૧૦	ગણેશ સતાન યાદવ રામાશીષ એ-૨ દ્વારા શોધ પંચનામું	આંક ૨૯ ના પંચ તારીખ ૨૭.૦૧.૨૦૦૧ ના રોજ એ-૧ થી એ-૪ સ્થળ પર મળ્યા હતા અને ભોગ બનનારનું અપહરણ કરવાની અને ફરિયાદી પાસેથી પૈસા પડાવવાની યોજના નક્કી કરી હતી. એ-૧ થી એ-૪ નો ફોટોગ્રાફ અજય (એ-૪) ના કેમેરામાં કેદ થયો હતો	૨૮ ૨૯	૨૬૪ ૨૬૮

૧૧	ચંદુભાઈ કાંતિલાલ શાહ રામાશીષ (એ-૨) દ્વારા શોધ	આંક ૩૧ ના પંચ ૨ દેશી તમંચા, ૧૩ કારતૂસ, છરી, દેશી બોમ્બ બનાવવા માટેની સામગ્રી, ઈન્જેક્શન, ઝેરી ગોળીઓ, એ-૨ ના કપડાં, ભોગ બનનારનું કપડું, દોરી સાથે ભમરડો, રેકૉર્ડ થયેલી વાતચીતની કેસેટ, કેમેરો, શૈલેન્દ્ર (એ-૧) દ્વારા પત્ર	૩૦ ૩૧	૨૭૨ ૨૭૬
૧૨	સંજય રામાધર યાદવ		૩૨	૨૮૪
૧૩ - એ ચ	પ્રકાશભાઈ અર્જુનભાઈ શિવનાથ (એ-૩) દ્વારા શોધ	આંક ૩૫ ના પંચ ઘટના સ્થળ	૩૩ ૩૫	૨૮૭ ૨૯૦
૧૪	શાંતિલાલ રામજીભાઈ અજય (એ-૪) દ્વારા શોધ	આંક ૩૭ ના પંચ ઘટના સ્થળ	૩૬ ૩૭	૨૯૪ ૨૯૬
૧૫	નગીનભાઈ કલ્યાણજી પટેલ	ખેતીની જમીનના માલિક જ્યાંથી ભોગ બનનારનું શબ મળી આવ્યું હતું	૩૮	૩૦૦
૧૬	કેશબેન પરમહંસ	ભોગ બનનારની માતા	૩૯	૩૦૩
૧૭	ગણેશભાઈ છોટુભાઈ ઈન્કવેસ્ટ પંચનામું	આંક ૪૧ ના પંચ પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ સાથે મળતું આવે છે	૪૦ ૪૧	૩૦૬ ૩૦૮
૧૮ - એ ચ	રાજુભાઈ તોતારામ પાંડેસરા પોલીસ સ્ટેશનના પોલીસ અધિકારી દ્વારા તૈયાર કરાયેલ રિકવરી પંચનામું	આંક ૪૩ ના પંચ કબજે કરેલ ધાતુની ચેન પીએસઆઈ, કાપોદ્રા પોલીસ સ્ટેશન	૪૨ ૪૩	૩૧૧ ૩૧૩

૧૯	સવજીભાઈ હાવરજી ગમેતી	તારીખ ૦૫.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ ફરિયાદીએ પોતાના ગુમ થયેલા પુત્ર વિશે જાહેર કર્યું હતું	૪૪	૩૧૫
	ગુમ થયાની ફરિયાદ	તારીખ ૦૫.૦૨.૨૦૦૧ પીએસઆઈ, પાંડેસરા પોલીસ સ્ટેશન ઘટના સ્થળે ગયા	૪૫	૩૧૭
૨૦	નાગજીભાઈ	હતા કારણ કે વડોદ ગામના સરપંચ દ્વારા જાણ કરવામાં આવી હતી કે પીએલડબ્લ્યુ-૧૫ ના ખેતરમાં એક શબ પડ્યું છે	૪૬	૩૧૯
૨૧	કિશોરસિંહ બહાદુરસિંહ જાડેજા	પીઆઈ, કાપોદ્રા પોલીસ સ્ટેશન સીઆરપીસીની કલમ ૩૧૯ હેઠળ	૪૭	૩૨૩
	અરજી	એ-૫ ને આરોપી તરીકે જોડતો આંક ૫૦ નીચેનો હુકમ	૫૦	૩૨૮
	ચાર્જ	રામકેવલ મુતુર યાદવ (એ-૫)	૫૮	૩૩૧
				૩૫૧
		એ-૧ દ્વારા ગુના અંગે કબૂલાત.		
૨૨	યાદવ	એ-૧ એ કબૂલ્યું કે એ-૫ ની સૂચનાથી, તેણે ભોગ બનનારનું અપહરણ કર્યું હતું	૬૪	૩૮૬
૨૩	બિસ્મિલ્લાહખાન સાહેબખાન પઠાણ	પીઆઈ, સીઆઈડી કાઠમ, સુરત શહેર આઈઓ	૬૫	૩૯૧

૨૪	મુનવરખાન જમાલખાન પઠાણ શૈલેન્દ્ર દ્વારા શોધ	પીએસઆઈ, કાપોદ્રા પોલીસ સ્ટેશન ફરિયાદીના ઘરે પહોંચ્યા પછી તેણે શું કર્યું તે વિશે ફોરેન્સિક સાયન્સ લેબોરેટરીના અધિકારી	૬૮ ૬૯	૩૯૯ ૪૦૮
૨૫	ડૉ. મોહમ્મદ ઈકબાલ હુસૈન કુરેશી પીએલડબ્લ્યુ-૨૫ દ્વારા રિપોર્ટ સેરોલોજી એનાલિસિસ બાયોલોજી એનાલિસિસ ફોટોગ્રાફી એનાલિસિસ	ઘટનામાંથી મળેલા હાડકાં અંગે અભિપ્રાય આપ્યો પાના જજ પર અભિપ્રાય એવું માલૂમ પડ્યું કે કંટ્રોલ સેમ્પલ આરોપી વ્યક્તિઓના પગરખાંમાંથી મળેલી માટી સાથે મળતા આવે છે કેમેરો ચાલુ હાલતમાં મળી આવ્યો હતો	૭૧ ૭૨ ૭૮ ૭૯	૪૧૨ ૪૧૫ ૪૩૯ ૪૪૨ ૪૪૭
૨૬	વિજયસિંગ ગોરસિંગ ભગોરા	પીએસઓ, પાંડેસરા પોલીસ સ્ટેશન	૮૩	૪૫૬
૨૭	પ્રવીણભાઈ કાલિદાસ પટેલ પીએમ રિપોર્ટ મૃત્યુના કારણ માટેનું પ્રમાણપત્ર	પીએમ ડૉક્ટર કોલમ નં. ૭, ૧૩, ૧૪, ૧૭, ૨૦ અને ૨૭ મોઢું દબાવવા સાથે ગળું દબાવવાના પરિણામે શ્વાસ રૂંધાવો	૮૭ ૮૮ ૮૯	૪૭૦ ૪૭૫ ૪૮૩
૨૮	કમલેશકુમાર ભગવાનભાઈ ઠાકોર	ભોગ બનનારના પાડોશી છેલ્લે સાથે જોયા	૧૧૭	૫૯૧
૨૯	કાશીબેન છીતુભાઈ પટેલ ચુકાદો	ભોગ બનનારના પાડોશી છેલ્લે સાથે જોયા તારીખ ૧૭.૦૧.૨૦૦૬	૧૧૯ ૧૩૧	૫૯૭ ૬૩૬

૯.૨ વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે મૂલ્યાંકન કરાયેલ અને ચર્ચા કરાયેલ પુરાવાના આધારે માનવવધથી થયેલ મૃત્યુ સ્વીકાર્યું છે. ફરિયાદી પરમહંસ મંગલદાસ યાદવ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧, આંક ૧૧, સાધુશરણ હરીનંદન યાદવ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૯, આંક ૨૭ અને હીરાલાલ પારસનાથ યાદવ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨૨, આંક ૬૪ ની જુબાનીઓ ન માનવા માટે, વિદ્વાન ટ્રાયલ જજને માલૂમ પડ્યું છે કે ઉપરોક્ત સાક્ષીઓની જુબાનીઓ વિશ્વાસ પ્રેરતી નથી અને ભરોસાપાત્ર નથી તથા તેથી અવિશ્વસનીય છે. ઉપરોક્ત તમામ સાક્ષીઓ સંબંધીઓ છે અને એકબીજાથી પરિચિત છે અને તારીખ ૦૫.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ કાપોદ્રા પોલીસ સ્ટેશનમાં અર્જુન ગુમ થયા અંગેની માહિતી આપવામાં આવી હોવા છતાં આવી કબૂલાત અંગે પોલીસને જાણ ન કરવાના તેમના વર્તન માટે શંકા ઉભી થાય છે. જોકે, રૂ. ૧૦ લાખની ખંડણીની માંગણી અને શૈલેન્દ્ર, એ-૧ ને વાપીથી લાવવા અંગે અને તેના ઠેકાણા અંગે કોઈ પુરાવો નથી, રેલવે ટિકિટો સહિત કોઈ સામગ્રી રજૂ કરવામાં આવી ન હતી જેના દ્વારા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૯ અને અન્ય પ્રેમચંદ યાદવે સુરતથી વાપી સુધીની મુસાફરી કરી હતી. આમ, એ-૬ દ્વારા ઉપરોક્ત સાક્ષીઓ સમક્ષ કરવામાં આવેલી કબૂલાત શંકા ઉભી કરે છે જો તેને બે સાક્ષીઓ એટલે કે કમલેશ ભગવાનભાઈ ઠાકુર, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨૮, આંક ૧૧૭ અને કાશીબેન છીતુભાઈ પટેલ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨૯, આંક ૧૧૯ દ્વારા છેલ્લે સાથે જોયાના સિદ્ધાંત સાથે ધ્યાનમાં લેવામાં આવે, જેમણે તેમની ઉલટતપાસમાં જ્યારે સામનો કરાવવામાં

આવ્યો ત્યારે ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપવામાં નિષ્ફળ ગયા હતા. કાશીબેનની હાજરી પણ વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ દ્વારા એ કારણોસર શંકાસ્પદ માનવામાં આવી છે કે અર્જુન ગુમ થવાનો બનાવ રવિવારે બન્યો હતો અને રજા હોવાથી સામાન્ય રીતે તેઓ શાકભાજી વેચવા માટે પોતાનું ઘર છોડતા ન હતા. વધુમાં, આઠથી દસ દિવસ પછી પોલીસ દ્વારા નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું હતું અને ઉલટતપાસમાં, તેમણે સાડા ત્રણ મહિના પછી નિવેદન આપ્યું હોવાનું સ્વીકાર્યું હતું અને તે પહેલાં તેમણે બનાવ અંગે કોઈ ખુલાસો કર્યો ન હતો. બનાવ બન્યા પછી તરત જ તેઓ લગ્ન સમારોહમાં હાજરી આપવા માટે રવાના થઈ ગયા હતા અને તેથી, શું બન્યું હતું તે અંગે તેમને કોઈ જાણકારી ન હતી.

૯.૩ આમ, ટ્રાયલ કોર્ટના જણાવ્યા મુજબ બિન-અદાલતી કબૂલાત અને છેલ્લે સાથે જોયાનો સિદ્ધાંત બંને એવા સંજોગો હતા જે ફરિયાદપક્ષ દ્વારા પ્રસ્થાપિત કે સાબિત થયા ન હતા.

૯.૪ વધુમાં, એ-૧ દ્વારા કરવામાં આવેલી કબૂલાતને ધ ઇન્ડિયન એવિડન્સ એક્ટની કલમ ૨૪ ના પ્રકાશમાં ધ્યાનમાં લેવામાં આવી હતી અને કાયદો લાગુ કરતાં એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે છેલ્લે સાથે જોયાના સિદ્ધાંતના સાક્ષીઓ પાછળથી ફરિયાદપક્ષ દ્વારા ઉભા કરવામાં આવ્યા હતા અને તારીખ ૧૪.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ દાખલ કરવામાં આવેલી વિલંબિત ફરિયાદને ધ્યાનમાં લેતાં ટ્રાયલ કોર્ટના મનમાં ઉપરોક્ત શંકા ઉભી થાય છે.

૯.૫ એ-૧ દ્વારા કરવામાં આવેલી બિન-અદાલતી કબૂલાત અને કબજે કરાયેલી તથા શોધાયેલી વસ્તુઓના સંદર્ભમાં ધ એવિડન્સ એક્ટની કલમ ૨૭ ને ધ્યાનમાં લેતા પંચ સાક્ષીઓએ અમુક અંશે ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપ્યું હતું પરંતુ આરોપીઓની હિલચાલ અને હેતુ સાથે જેના માટે કોઈ પુરાવો ઉપલબ્ધ ન હતો. એ-૫ ના કહેવાથી કાવતરું ઘડવામાં આવ્યું અને અમલમાં મૂકવામાં આવ્યું તે અંગેનો શરૂઆતનો સિદ્ધાંત, ટ્રાયલ કોર્ટ મુજબ સાબિત થયો નથી, ખાસ કરીને, ફરિયાદી જેલમાં એ-૧ ની મુલાકાત લે છે જેમાં એવો ખુલાસો થયો હતો કે એ-૫ ની કોઈ ભૂમિકા ન હતી અને ફરિયાદમાં તેનું નામ ખોટી રીતે ઉલ્લેખિત હતું.

૯.૬ પી.એમ. રિપોર્ટ સહિતના વૈજ્ઞાનિક પુરાવા પર પણ વધુમાં વધુ માનવવધથી થયેલ મૃત્યુ સ્પષ્ટ થશે પરંતુ ડૉક્ટર દ્વારા અપાયેલા અભિપ્રાય મુજબ, તેઓ ચોક્કસ ન હતા કે શબ પુરુષનું હતું કે સ્ત્રીનું. શબનું લિંગ નિર્ણાયક રીતે સાબિત કરવા માટે હાડકાના પરીક્ષણનો કોઈ વિગતવાર ટેસ્ટ કરવામાં આવ્યો ન હતો. વધુમાં કબજે કરાયેલ ગુનાહિત સામગ્રી એટલે કે રૂમાલ, આરોપીઓ દ્વારા પહેરવામાં આવેલ પગરખાં, તેના પરથી મળેલી માટી, વિડીયો ટેપ વગેરે આરોપીને ગુના સાથે જોડશે નહીં. જે શબ પોસ્ટમોર્ટમ માટે લાવવામાં આવ્યું હતું તેનો મૃત્યુનો સંભવિત સમય ૩૬ થી ૪૮ કલાક પહેલાનો હતો જે ફરિયાદપક્ષના કેસથી વિપરીત છે, ખાસ કરીને, આરોપી નં. ૧ શરૂઆતમાં લગભગ ત્રણ દિવસ સુધી ફરિયાદી સાથે હતો અને બે દિવસ સુધી ગુમ જોવા

મળ્યો હતો તથા તારીખ ૦૯.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ એ-૧ દ્વારા અર્જુન વિશે પૂછપરછ કરવામાં આવી હતી, જેને ત્યારબાદ તારીખ ૧૦.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ વાપીથી સુરત લાવવામાં આવ્યો હતો અને તારીખ ૧૧.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ ફરીથી એ-૧ ફરિયાદી અને તેમના સંબંધીઓ સાથે રહ્યો હતો. શબ તારીખ ૧૩.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ મળી આવ્યું હતું. તેથી, ટ્રાયલ કોર્ટ મુજબ શબ પોસ્ટમોર્ટમ માટે લાવવામાં આવ્યું તેના ૩૬ થી ૪૮ કલાક પહેલાના મૃત્યુના સંભવિત સમયને પણ વૈજ્ઞાનિક પુરાવા પરથી સમર્થન મળતું નથી.

૧૦. ઉપરોક્ત તર્કની વિચારસરણી કે જેના પર આરોપીઓનો ગુનો ન હોવાના તારણો અને નિષ્કર્ષો પર પહોંચવામાં આવેલ છે તેને ધ્યાનમાં લેતાં, આપણે પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ, આંક ૮૮ નો લાભદાયી રીતે સંદર્ભ લઈ શકીએ છીએ, જે આશરે ૧૦ વર્ષની ઉંમરના અજાણ્યા પુરુષ બાળકના શબનો ઉલ્લેખ કરે છે જેણે કોઈ કપડાં પહેર્યા ન હતા અને ગળાની આસપાસ એક સોનેરી ધાતુની ચેન હાજર હતી. શબ ફૂલેલું અને વિઘટનના તબક્કામાં હતું. બાહ્ય ઈજાઓના કોઈ નિશાન વિના જડતા (રિગર મોર્ટિસ) પહેલેથી જ જતી રહી હતી. જોકે, કોલમ નં. ૧૭ નીચેની ઈજાઓ દર્શાવે છે.

(૧) હોઠની અંદરની મ્યુકોસલ સપાટી પર ચીરા જોવા મળ્યા.

(૨) શ્વાસનળીની બંને બાજુએ અંગૂઠા અને આંગળીઓની ટોચની છાપ જોવા મળે છે. ગળાના આગળના ભાગની જમણી બાજુએ અંગૂઠાનું નિશાન ઊંચું અને

પહોળું છે. આંગળીઓના નિશાન તેની બીજી બાજુએ છે; ત્રાસા નીચેની તરફ અને બહારની તરફ; એકસાથે ભેગા થયેલા જોવા મળે છે અને અલગ પાડી શકાતા નથી. અલગથી.

(૩) સ્થળની આસપાસના પેશીઓમાં હાઈઓઈડ અસ્થિની આસપાસ રક્તસ્ત્રાવની હાજરી. આંગળીના નિશાન હેઠળ અને થાઈરોઈડ કાસ્થિના કોર્નિવાના ગળાના નજીકના સ્નાયુઓમાં સબક્યુટેનીયસ પેશીઓમાં લોહીનું ફેલાવું. મૃત્યુ પૂર્વેનું.

૧૧. તેમાં કરાયેલી નોંધ મુજબ, રેડિયોલોજીકલ ઉંમર સાત વર્ષ પૂર્ણ થયેલ છે પરંતુ ૧૨ વર્ષથી ઓછી છે અને મૃત્યુનું કારણ મોઢું દબાવવા સાથે ગળું દબાવવાના પરિણામે શ્વાસ રૂંધાવો હતું. ડૉ. પ્રવીણભાઈ કાલિદાસ પટેલ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨૭ આંક ૮૭ પર, મેડિકલ ઓફિસર, નવી સિવિલ હોસ્પિટલ, સુરત, હાઈઓઈડ હાડકાના ફ્રેક્ચરની પુષ્ટિ કરે છે અને ઈજાઓ મૃત્યુ પૂર્વેની હતી અને મૃત્યુનું કારણ ગળું દબાવવાથી શ્વાસ રૂંધાવવાનું હતું. ઉપરોક્ત ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૧૬ વર્ષથી નીચેની મૃતકના શબની ઉંમર અંગેના એફ.એસ.એલ. રિપોર્ટની પણ પુષ્ટિ કરે છે. બે સ્વતંત્ર સાક્ષીઓ એટલે કે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨૮ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨૯, જેમણે અર્જુન જીવિત હતો ત્યારે એ-૧ ને તેની સાથે જોયો હતો તેમના પુરાવાના પ્રકાશમાં ઉપરોક્ત વૈજ્ઞાનિક પુરાવો એક મજબૂત સંજોગ છે. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨૮ અર્જુનના નજીકના મિત્ર હતા, જેઓ ઘટનાના દિવસે અને સમયે સાથે રમતા હતા

અને સ્પષ્ટપણે વર્ણન કર્યું કે કેવી રીતે બીજો છોકરો-ધવલ, નજીકની દુકાનમાં વિડીયો-ગેમ રિપેર કરવા માટે ગયો અને તારીખ ૦૪.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ સવારે ૧૦.૩૦ થી ૧૧ વાગ્યાની આસપાસ શું થયું. ઉપરોક્ત સ્વતંત્ર સાક્ષીએ કોર્ટ રૂમમાં એ-૧ ને ઓળખી બતાવ્યો છે. અન્ય ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨૯, કાશીબેન સ્પષ્ટપણે બતાવેને યાદ કરે છે અને નકારે છે કે તેમના પોલીસ નિવેદનમાં તેમણે એવું જણાવ્યું ન હતું કે તેઓ શાકભાજી વેચવા ગયા ન હતા. તેમના જણાવ્યા મુજબ, જ્યારે તેઓ તેમના ઘરમાં હતા અને શાકભાજી કાપી રહ્યા હતા, ત્યારે એ-૧ તેમના ઘરે આવ્યો હતો અને અર્જુનના ઠેકાણા વિશે પૂછ્યું હતું અને ત્યારબાદ, એ-૧ ફરિયાદીની અગાશી પર ગયો હતો અને સાયકલની ચાવી બતાવી હતી અને તેઓ બંને સાથે ગયા હતા. કોર્ટ રૂમમાં એ-૧ ને ઓળખી બતાવનાર ઉપરોક્ત બે સ્વતંત્ર સાક્ષીઓને ન માનીને ટ્રાયલ કોર્ટે ગંભીર ભૂલ કરી છે.

૧૨. જો કલમ ૨૪ ના સંદર્ભમાં ત્રણ વ્યક્તિઓ સમક્ષ એ-૧ દ્વારા કરવામાં આવેલી બિન-અદાલતી કબૂલાત જોવામાં આવે તો રેકર્ડ પર એવું જણાય છે કે ફરિયાદી અને અન્ય વ્યક્તિઓ દ્વારા એ-૧ ને કહેવામાં આવ્યું હતું કે જો તે અર્જુન વિશે સાચી હકીકતો જાહેર કરવામાં નિષ્ફળ જશે, તો તેને પોલીસને સોંપી દેવામાં આવશે પરંતુ કોઈ પણ પ્રકારની ધમકી, પ્રલોભન, લાલચ અથવા વચન વિશે રેકર્ડ પર કંઈ જ જણાતું નથી અને ઉપરોક્ત હકીકત ત્રણેય ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ એટલે કે ફરિયાદી, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧, સાધુશરણ,

ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૯ અને હીરાલાલ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨૨, આંક ૬૪ ની જુબાનીઓમાં સમર્થિત રહે છે.

૧૩. ઉપરોક્ત સમર્થનની વાત પોલીસ સાક્ષીઓ સહિત લગભગ તમામ સાક્ષીઓની જુબાનીઓમાં જોવા મળે છે. બિન-અદાલતી કબૂલાતનું મૂલ્યાંકન કરતી વખતે કોર્ટ પાસેથી શું અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે તે એ છે કે શું તે સ્વેચ્છાએ કરવામાં આવેલ છે, ભરોસાપાત્ર છે અને વિશ્વાસ પ્રેરે છે અને તેથી, આધાર રાખવા યોગ્ય છે. આ કેસના તથ્યોમાં, તારીખ ૦૪.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ અર્જુન ગુમ થયા અંગે પોલીસને જાણ કરવામાં આવી હતી અને છેલ્લે જ્યારે તારીખ ૧૩.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ શબ મળી આવ્યું, ત્યારે તારીખ ૧૪.૦૨.૨૦૦૧ ના રોજ એફઆઈઆર નોંધવામાં આવી હતી પરંતુ માત્ર ફરિયાદીએ એ-૧ ના વર્તન અને કબૂલાત અંગે જાણ કરી નથી, તે જ તેમની જુબાનીને નકારી કાઢવાનું કારણ બની શકે નહીં. અપહરણ અને ખંડણીના કેસમાં, ભોગ બનનાર અને/અથવા અપહૃત વ્યક્તિના સંબંધીઓનું વલણ પોલીસની મદદ લેવાથી અપહૃત વ્યક્તિનું જીવન જોખમમાં મુકાઈ શકે તેવા કારણે પોતાના સ્તરે પ્રયાસો કરીને ગુમ થયેલ વ્યક્તિને શોધી કાઢવાનું હોય છે. આ કેસના તથ્યોમાં, એ-૧ ફરિયાદીથી પરિચિત હતો અને ઘટનાના બે થી ત્રણ વર્ષ પહેલાથી તેમની સાથે રહેતો હતો અને તેથી, પોતાના ગુમ થયેલા પુત્ર અર્જુનનું ઠેકાણું શોધી કાઢવા માટે એ-૧ ને સમજાવવાનું ફરિયાદીનું આવું વર્તન ફરિયાદપક્ષના કેસને વિપરીત અસર કરતો સંજોગ કહી શકાય નહીં. અમને કોઈ

શંકા નથી કે જીવિત અર્જુનને છેલ્લે સાથે જોયાના અને બિન-અદાલતી કબૂલાતના બે મૂળભૂત પાસાઓ, બંને માટે પૂરતો પુરાવો અસ્તિત્વમાં છે અને તમામ પંચોના સમર્થન સાથે વૈજ્ઞાનિક પુરાવા દ્વારા સારી રીતે પ્રસ્થાપિત છે.

૧૪. ઉપલબ્ધ, મૂલ્યાંકન કરાયેલ, ફરિયાદપક્ષ દ્વારા પ્રસ્થાપિત પુરાવા મુજબ, નીચેના સંજોગો માત્ર પ્રસ્થાપિત જ નહીં પરંતુ ફરિયાદપક્ષ દ્વારા સાબિત કરવામાં આવ્યા હતા, એટલે કે

(૧) છેલ્લે સાથે જોયાનો પુરાવો (મૃતક અર્જુન અને આરોપી નં. ૧):- આ અંગે, અગાઉ ચર્ચા કર્યા મુજબ, બે સાક્ષીઓ એટલે કે કમલેશકુમાર, આંક ૧૧૭ અને કાશીબેન, આંક ૧૧૮, જેઓ સ્વતંત્ર સાક્ષીઓ છે જેમની કોઈ અદાવત નથી અથવા ફરિયાદી સાથે કોઈ સંબંધ નથી, તેમણે ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપેલ છે.

(૨) આરોપી નં. ૧ નું વર્તન જો ધ એવિડન્સ એક્ટની કલમ ૮ ના પ્રકાશમાં જોવામાં આવે, જેમણે શરૂઆતમાં ગુમ થયેલા અર્જુન વિશે પૂછપરછ કરવા માટે ફરિયાદી સાથે રહ્યા અને ત્યારબાદ અદ્રશ્ય થઈ ગયા, કોલ કર્યો અને બે અન્ય સાક્ષીઓ દ્વારા વાપીથી લાવવામાં આવ્યા, જેમણે તે મુજબ જુબાની આપી છે. આપું વર્તન એ-૧ ના ભાગ પર ગુનાહિત માનસ અને બદલ્લો દર્શાવે છે. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૦, જેઓ એ-૧ ને પાછો લાવવા વાપી ગયા હતા, તેમને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા માત્ર એટલા માટે માનવામાં

આવ્યા નથી કારણ કે તેમણે રેલવે ટિકિટો રજૂ કરી ન હતી. એ સામાન્ય સમજની વાત છે કે મુસાફરો તેમની મુસાફરી પૂર્ણ થયા પછી ભાગ્યે જ રેલવે ટિકિટો રાખે છે અથવા સાચવે છે. અન્યથા ઉપરોક્ત બંને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓએ ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપેલ છે.

(૩) એ-૧ નું ધરપકડ પંચનામું આરોપી નં. ૧ ના પગરખાં પર ચોંટેલી માટી/ધૂળ દર્શાવે છે, જે એફ.એસ.એલ. રિપોર્ટ મુજબ ગુનાના સ્થળેથી જ્યાંથી શબ કબજે કરવામાં આવ્યું હતું ત્યાંથી મળેલી માટી/ધૂળ સાથે મળતી આવે છે અને રાજેશ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨ પંચનામા આંક ૧૪ ની પુષ્ટિ કરીને ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપે છે.

(૪) એ-૧ સુરત આવ્યો અને ફરિયાદી તથા અન્ય સાક્ષીઓ સમક્ષ કબૂલાતનું નિવેદન આપ્યું કે તેણે અર્જુનનું અપહરણ કર્યું હતું અને ત્યારબાદ અર્જુનને એ-૨ અને એ-૩ ને સોંપવામાં આવ્યો હતો. એ-૧ એ તે સ્થળ પણ બતાવ્યું જ્યાંથી મૃતકનું સાયકલ પર અપહરણ કરવામાં આવ્યું હતું. બિન-અદાલતી કબૂલાત ઉલટતપાસમાં પડકારવામાં આવી નથી.

(૫) એ-૨ એ તે સ્થળ પણ બતાવ્યું છે જ્યાં મૃતકને તેના મિત્રો સાથે લાવવામાં આવ્યો હતો અને તે ખેતર પણ બતાવ્યું હતું જેમાં મૃતકનું ખૂન કરવામાં આવ્યું હતું અને ત્યારબાદ, શબને ખુદ્દા ખેતરમાં ફેંકી દેવામાં આવ્યું હતું. પંચનામામાં નવી હકીકતો શોધાઈ છે એટલે કે વાળનો ગુચ્છો અને બે

હાડકાં એટલે કે અન્ય વસ્તુઓ સાથે આશરે ૨૬ સેમી લંબાઈનું એક પાતળું અને એક જાડું હાડકું અને પંચ સાક્ષી આશિષ ઘડિયાળી, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૩ એ આંક ૧૫ પરની તેમની જુબાનીમાં પંચનામા, આંક ૧૬ ને સમર્થન આપેલ છે.

(૬) એ-૧ એ તે સ્થળ બતાવવાની તૈયારી પણ દર્શાવી હતી જ્યાં તેના દ્વારા જે સાચકલ પર મૃતકનું અપહરણ કરવામાં આવ્યું હતું તે છોડી દેવામાં આવી હતી. ફરીથી પંચ સાક્ષી અમરીશ રાજપૂત, આંક ૨૫, એ પંચનામા આંક ૨૬ ને સમર્થન આપેલ.

(૭) ધરપકડ પછી એ-૨, રામાશીષે તે સ્થળ બતાવવાની તૈયારી દર્શાવી હતી જ્યાં અર્જુનનું ગળું દબાવીને ખૂન કરવામાં આવ્યું હતું અને પંચનામું તૈયાર કરવામાં આવ્યું હતું આંક ૨૨ જે ફરીથી સાક્ષી દ્વારા સમર્થન મેળવે છે. એ-૨ એ મૃતકના કપડાં, એક ભમરડો (એક ફરતું રમકડું જે દોરીની મદદથી ફરે છે અને દેશી ભાષામાં તેને 'ભમરડો' કહેવાય છે), છરી, છરા, દેશી બોમ્બ બનાવવા માટે લોખંડના ટુકડા, બે દેશી તમંચા અને કારતૂસ, એક પ્લાસ્ટિક ઇન્જેક્શન, સિરીંજ, ઝેરી ગોળીઓ, ટેપ રેકોર્ડર, ટેલિફોન ડાયરી, કેમેરો, રેલવે ટિકિટો અને કેસેટો સહિતની અન્ય કેટલીક વસ્તુઓ રજૂ કરવાની તૈયારી પણ દર્શાવી હતી જે પંચનામા આંક ૩૧ મુજબ સંપૂર્ણપણે પ્રસ્થાપિત થાય છે અને ચંદુભાઈ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૧ દ્વારા પુષ્ટિ કરવામાં આવે છે. ફરિયાદીએ તેમની જુબાનીઓમાં અર્જુનના કપડાં ઓળખી બતાવ્યા અને સ્પષ્ટપણે જુબાની આપી કે રવિવાર અને રજાના દિવસોમાં, તેમનો પુત્ર જૂનો શાળાનો ગણવેશ પહેરતો

હતો. એફ.એસ.એલ. રિપોર્ટ મુજબ, એ-૨ અને મૃતકના કપડાં કે જેના પર ગ્રુપ "એ" નું માનવ લોહી મળી આવ્યું હતું, તે મૃતકના બ્લડ ગ્રુપ સાથે મળતું આવતું હતું.

(૮) એ-૨, રામાશીષે, જ્યાં કાવતરું ઘડવામાં આવ્યું હતું તે સ્થળ બતાવવાની તૈયારી પણ દર્શાવી હતી અને પંચનામું, આંક ૨૯, રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું તથા સાક્ષી ગણેશ યાદવ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૦ એ ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપેલ છે.

(૯) એ-૩, શિવનાથે અર્જુનનું ખૂન કરતી વખતે ગળું દબાવવા માટે વપરાયેલ રૂમાલ રજૂ કરવાની તૈયારી દર્શાવી હતી અને તેના દ્વારા લોહીના ડાઘવાળો રૂમાલ રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો જેના માટે પંચનામું આંક ૨૪ તૈયાર કરવામાં આવ્યું હતું અને પંચ સાક્ષી ચંદ્રિકા યાદવ, આંક ૨૩ દ્વારા સમર્થિત હતું, તથા એફ.એસ.એલ. રિપોર્ટએ લોહીના ડાઘવાળા રૂમાલ પર મૃતકના બ્લડ ગ્રુપની પુષ્ટિ કરી હતી. આરોપી નં. ૨ અને આરોપી નં. ૩ એ તેમના કપડાં અને પગરખાં પરના લોહી અને માટીનો કોઈ ખુલાસો કર્યો નથી.

(૧૦) એ-૧ દ્વારા એ-૫ ને સંડોવીને ફરિયાદી અને અન્ય લોકોને ગેરમાર્ગે દોરવાની શક્યતા પણ નકારી શકાતી નથી.

૧૫. શિવ સ્વરૂપ અને અન્ય વિરુદ્ધ કિંગ એમ્પરર, એઆઈઆર ૧૯૩૪ પ્રિવી કાઉન્સિલ ૨૨૭ (૨) ના કેસમાંના ચુકાદા પર આધાર રાખવામાં આવ્યો જેમાં

ક્રિમિનલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૮૮૮ ની કલમ ૪૧૭ હેઠળ અલ્હાબાદ હાઈકોર્ટના હુકમ સામે પ્રિવી કાઉન્સિલ સમક્ષ અપીલ દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેમાં જાણીતા સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરવામાં આવી હતી અને એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે જ્યારે નીચલી કોર્ટ દ્વારા નિર્દોષ છુટકારાનો હુકમ સંપૂર્ણ અક્ષમતા, મૂર્ખતા અથવા વિકૃતિથી પીડાતો હોય અને તે ન્યાયની હકારાત્મક નિષ્ફળતા લાવવા માટે તારણને વિકૃત કરતો હોય અને નીચલી કોર્ટે હઠપૂર્વક મોટી ભૂલ કરી હોય, ત્યારે હાઈકોર્ટ આવા હુકમમાં વાજબી રીતે દખલ કરી શકે છે, અન્યથા, સામાન્ય રીતે નીચલી કોર્ટ દ્વારા લેવાયેલ દ્રષ્ટિકોણ ઉલટાવવાની જરૂર નથી. પ્રિવી કાઉન્સિલે અપીલ કોર્ટની સત્તાઓ અંગે અગાઉના કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજરની કલમ ૪૨૩ ને પણ ધ્યાનમાં લીધી હતી. નીચલી કોર્ટો દ્વારા નિર્દોષ છુટકારાના હુકમ સામે અપીલ કોર્ટની સત્તાઓ અંગે કાયદાની ઉપરોક્ત ઘોષણા મોટાભાગે સર્વોચ્ચ અદાલત અને વિવિધ હાઈકોર્ટો દ્વારા પણ અનુસરવામાં આવી હતી પરંતુ તે જ સમયે, સાનવાલ સિંહ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ રાજસ્થાનના ૧૯૬૧ (૩) સુપ્રીમ કોર્ટ રિપોર્ટ્સ ૧૨૦ ના કેસમાં, એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે જોગવાઈઓમાં ન્યાયમૂર્તિ સુબ્બા રાવ (જેમ કે નામદાર જજ સાહેબ ત્યારે હતા) મુજબ "મજબૂત ફરજ પાડનાર", "સચોટ" "ઠોસ કારણો" વગેરે જેવી કોઈ શબ્દાવલિ જોવા મળતી નથી અને નિર્દોષ છુટકારા સામેની અપીલને કોઈ અલગ વ્યવહાર આપવાનો રહેતો નથી. વિદ્વાન જજના જણાવ્યા મુજબ આવી શબ્દાવલિ કોઈ પણ નિષ્કર્ષમાંથી ફલિત થતી નથી.

૧૬. અશોક વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ મહારાષ્ટ્ર (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં છેલ્લે સાથે જોયા અંગેના અન્ય ચુકાદા સંબંધે, અમે ઉપરોક્ત કેસમાં પ્રસ્થાપિત કાયદા સાથે આદરપૂર્વક સંમત છીએ કે આરોપીને પોતાના વિશે ઘટનાની વિશેષ જાણકારી હોવી જોઈએ અને આમ ધ એવિડન્સ એક્ટની કલમ ૧૦૬ મુજબ સાબિતીનો બોજો તેના પર રહેશે પરંતુ છેલ્લે સાથે જોયાનો સિદ્ધાંત પોતે જ નિર્ણાયક સાબિતી નથી અને અપીલકર્તા-આરોપી પર સાબિતીનો બોજો ખસેડવા માટે ફરિયાદપક્ષે છેલ્લે સાથે જોયાના સિદ્ધાંતના સમર્થનમાં નિર્ણાયક પુરાવા પ્રસ્થાપિત કરવાના રહે છે. આ કેસના તથ્યો, અગાઉ ચર્ચા કર્યા મુજબ, કબજે કરાયેલી અને શોધાયેલી પુષ્કળ સામગ્રી સાથે અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓની જુબાનીઓમાં છેલ્લે સાથે જોયાના સિદ્ધાંત અંગેના પોતાના કેસને ખાતરીજનક અને નિર્ણાયક રીતે પ્રસ્થાપિત અને સાબિત કરે છે.

૧૭. સ્ટેટ ઓફ કલાર્નિક વિરુદ્ધ ચાંદ બાશા (ઉપર મુજબ) ના કેસનો અન્ય ચુકાદો ફરીથી છેલ્લે સાથે જોયાના સિદ્ધાંત અને છેલ્લે સાથે જોયાના પુરાવા અને મૃત્યુ વચ્ચેની નજીકની નિકટતા સ્પષ્ટપણે પ્રસ્થાપિત થવાની આવશ્યકતા વિશે છે, જેના માટે અમે અગાઉથી જ ચર્ચા કરી છે કે કેવી રીતે છેલ્લે સાથે જોયાના સિદ્ધાંતના બંને સાક્ષીઓએ એ-૧ દ્વારા અર્જુનની શોધખોળ કરવાની અને તેની સાથે સાચકલ પર જતા રહેવાની ઘટના યાદ કરી હતી.

૧૮. નિઝામ અને અન્ય વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ રાજસ્થાન (૨૦૧૬) ૧ એસસીસી ૫૫૦ (ઉપર મુજબ) નો અન્ય ચુકાદો બચાવપક્ષના વિદ્વાન વકીલ માટે કોઈ

ઉપયોગનો રહેશે નહીં કારણ કે અશોક (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં પ્રસ્થાપિત કરાયેલા એ જ સિદ્ધાંતોનો પુનરોચ્ચાર કરવામાં આવ્યો છે.

૧૯. જોકે, સર્વોચ્ચ અદાલતે ૨૦૧૫ (૧) એસસીસી ૩૨૩ માં રિપોર્ટ થયેલ સ્ટેટ ઓફ કર્ણાટક વિરુદ્ધ સુવર્ણમ્મા અને અન્યના કેસમાં કલમ ૩૦૪ અને ૪૯૮-એ હેઠળના ગુનાઓ અને ધ એવિડન્સ એક્ટની કલમ ૩૨(૧) હેઠળના મરણોન્મુખ નિવેદન તથા ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નિર્દોષ છુટકારાના હુકમ સામે અપીલ કોર્ટની સત્તાઓના સંદર્ભમાં ધ એવિડન્સ એક્ટ, ૧૮૭૨ ની કલમ ૧૫૫, ૧૬૫ ધ્યાનમાં લીધી હતી અને ૧૯૭૩ (૨) એસસીસી ૭૯૩ માં રિપોર્ટ થયેલ શિવાજી સાહબરાવ બોબડે વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ મહારાષ્ટ્ર અને અન્ય આવા ચુકાદાઓ સહિત વિવિધ કેસોમાં સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા આ અંગે પ્રસ્થાપિત કાયદાની ચકાસણી કર્યા બાદ માલૂમ પડ્યું કે જે પુરાવાના આધારે નિર્દોષ છુટકારાનો હુકમ આધારિત છે તેની પુનઃસમીક્ષા કરવા પર અપીલ કોર્ટ પર કોઈ પ્રતિબંધ નથી. ૨૦૦૪ (૧૦) એસસીસી ૬૯૨ માં રિપોર્ટ થયેલ મૈન પાલ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ હરિયાણાના કેસમાંના ચુકાદા પર આધાર રાખતાં જેમાં ફક્ત ૧૨ માં, સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું હતું:-

"૧૨. જે પુરાવાના આધારે નિર્દોષ છુટકારાનો હુકમ આધારિત છે તેની પુનઃસમીક્ષા કરવા પર અપીલ કોર્ટ પર કોઈ પ્રતિબંધ નથી. હકીકતમાં, નિર્દોષ છુટકારા સામેની અપીલમાં, પ્રથમ અપીલની કોર્ટ તરીકે હાઈકોર્ટ નિર્દોષ છુટકારાના હુકમથી કોઈ અન્યાય થયો છે કે કેમ તે જોવાની પુરાવાની વધુ

વિગતોમાં જવાની ફરજ હેઠળ છે, જોકે તેણે નિર્દોષ છુટકારાને ઉલટાવવાનો હુકમ કરતા પહેલા ખૂબ જ સાવચેતી અને અત્યંત કાળજીપૂર્વક કામ કરવું પડશે. સામાન્ય રીતે, નિર્દોષ છુટકારાના હુકમમાં દખલ કરવામાં આવશે નહીં કારણ કે નિર્દોષ છુટકારાથી આરોપીની નિર્દોષતાની ધારણા વધુ મજબૂત બને છે. ફોજદારી કેસોમાં ન્યાયના વહીવટના તાણાવાણામાંથી પસાર થતો સુવર્ણ તંતુ એ છે કે જો કેસમાં રજૂ કરાયેલા પુરાવા પર બે દ્રષ્ટિકોણ શક્ય હોય, એક આરોપીના ગુના તરફ નિર્દેશ કરતો હોય અને બીજો તેની નિર્દોષતા તરફ, તો આરોપી માટે અનુકૂળ હોય તેવો દ્રષ્ટિકોણ અપનાવવો જોઈએ. કોર્ટની સર્વોપરી વિચારણા એ સુનિશ્ચિત કરવાની છે કે ન્યાયની નિષ્ફળતા અટકાવવામાં આવે. દોષિતના નિર્દોષ છુટકારાથી ઉભી થતી ન્યાયની નિષ્ફળતા એ નિર્દોષને દોષિત ઠેરવવા કરતાં જરાય ઓછી નથી. એવા કેસમાં જ્યાં ગ્રાહ્ય પુરાવાને અવગણવામાં આવે છે, ત્યાં જ્યાં આરોપીને નિર્દોષ છોડી મૂકવામાં આવ્યો હોય ત્યાં કોઈ પણ આરોપીએ ખરેખર કોઈ ગુનો કર્યો છે કે નહીં તે નક્કી કરવાના હેતુ માટે પુરાવાનું પુનઃમૂલ્યાંકન કરવાની ફરજ અપીલ કોર્ટ પર લાદવામાં આવે છે. (જુઓ ભગવાન સિંહ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ એમ.પી. ((૨૦૦૨) ૪ એસસીસી ૮૫) : (એઆઈઆર ૨૦૦૨ એસસી ૧૬૨૧ : ૨૦૦૨ એઆઈઆર એસસીડબ્લ્યુ ૧૫૩૨) નિર્દોષ છુટકારાના ચુકાદા સામેની અપીલની વિચારણા કરતી અપીલ કોર્ટ દ્વારા અનુસરવામાં આવતો સિદ્ધાંત એ છે કે જ્યારે તેમ કરવા માટે અનિવાર્ય અને ઠોસ કારણો હોય ત્યારે જ દખલ કરવી. જો વાદગ્રસ્ત ચુકાદો સ્પષ્ટપણે

અયોગ્ય હોય અને પ્રક્રિયામાં સુસંગત અને ખાતરીજનક સામગ્રીને અયોગ્ય રીતે દૂર કરવામાં આવી હોય, તો તે દખલ કરવા માટેનું એક અનિવાર્ય કારણ છે."

૨૦. નીચલી કોર્ટ દ્વારા હુકમ કરાયેલ નિર્દોષ છુટકારાના હુકમ સામેની અપીલમાં, અપીલ કોર્ટની સત્તાઓ સંબંધે સર્વોચ્ચ અદાલતના વિવિધ કેસ કાયદાઓમાંથી જે ફલિત થાય છે, તે અનુસરવા પાત્ર સિદ્ધાંતોનો નીચે મુજબ સારાંશ આપી શકાય:—

૨૦.૧ કે કોડ, ૧૯૭૩ ની કલમ ૩૮૬ સાથે વંચાણમાં લેતાં કલમ ૩૭૮ હેઠળ દાખલ કરાયેલ નિર્દોષ છુટકારા સામેની અપીલમાં, પુરાવાની પુનઃસમીક્ષા કરવા માટે અપીલ કોર્ટ પર કોઈ મર્યાદા નથી. પરંતુ તે જ સમયે, જો હકીકત તેમજ કાયદા પર, પુરાવાના મૂલ્યાંકન પર આધારિત ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા કાઢવામાં આવેલ નિષ્કર્ષમાં દખલગીરી માટે અનિવાર્ય, સચોટ અને ઠોસ કારણો ન જણાય અને જ્યારે ટ્રાયલ કોર્ટના તારણો અને તર્કો સ્પષ્ટપણે ખોટા, દેખીતી રીતે ત્રુટિપૂર્ણ અથવા સાબિત કરી શકાય તે રીતે અસમર્થનીય હોય, ત્યારે નિર્દોષ છુટકારાને ઉલટાવવાનો કે ખલેલ પહોંચાડવાનો રહેતો નથી. જ્યારે નિર્દોષ છુટકારો અટકળો અને અનુમાનો પર આધારિત હોય અને કાયદા તથા રેકર્ડ પરના પુરાવા દ્વારા સમર્થિત ન હોય, ત્યારે અપીલ કોર્ટ એ જોવા માટે સમગ્ર પુરાવાનું પુનઃમૂલ્યાંકન અને પુનઃસમીક્ષા કરી શકે છે કે આરોપીને અયોગ્ય લાભ આપવામાં આવ્યો નથી. હવે, એ સારી રીતે પ્રસ્થાપિત છે કે જો બે દ્રષ્ટિકોણ

શક્ય હોય તો પણ, અપીલ કોર્ટ સામાન્ય રીતે નિર્દોષ છુટકારાના ચુકાદામાં નિયમિત રીતે દખલ કરશે નહીં સિવાય કે ટ્રાયલ કોર્ટનો ચુકાદો તથ્યો અને કાયદા પર દેખીતી રીતે ખોટો હોય અથવા વિકૃત હોય, હાઈકોર્ટ દ્વારા પોતાના દ્રષ્ટિકોણને પ્રસ્થાપિત કરવાની મંજૂરી નથી. વધુમાં, એ સારી રીતે પ્રસ્થાપિત છે કે જો નિર્દોષ છુટકારા સામેની અપીલમાં બે દ્રષ્ટિકોણ શક્ય હોય, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા લેવાયેલ દ્રષ્ટિકોણ શક્ય દ્રષ્ટિકોણમાંનો એક હોય, તો નિર્દોષ છુટકારાની તરફેણ કરતો દ્રષ્ટિકોણ ખલેલ પહોંચાડવા કે દખલ કરવા પાત્ર નથી. કે નિર્દોષ છુટકારાના કેસમાં, અપીલ કોર્ટ દ્વારા એ ધ્યાનમાં રાખવાનું રહે છે કે આરોપીની તરફેણમાં બમણી ધારણા છે કે પહેલું, એ આધાર પર નિર્દોષતાની ધારણા કે દરેક વ્યક્તિ જ્યાં સુધી કાયદાની અદાલત દ્વારા દોષિત સાબિત ન થાય ત્યાં સુધી નિર્દોષ માની લેવી જોઈએ, અને બીજું, જ્યારે આરોપી નિર્દોષ છુટકારો મેળવે છે, ત્યારે નિર્દોષતાની આવી ધારણા ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા વધુ મજબૂત અને પુનઃપુષ્ટિ પામે છે. જોકે, નિર્દોષ છુટકારા સામેની અપીલની વિચારણા કરતી વખતે કોઈ સીધું સપાટ સૂત્ર નથી અને દરેક કેસ સાથે તેના તથ્યો અને સંજોગોના આધારે કામ લેવાનું રહે છે.

૨૦.૨ જ્યારે નિર્દોષ છુટકારો અટકળો અને અનુમાનો પર આધારિત હોય અને કાયદા તથા રેકર્ડ પરના પુરાવા દ્વારા સમર્થિત ન હોય, ત્યારે અપીલ કોર્ટ એ જોવા માટે સમગ્ર પુરાવાનું પુનઃમૂલ્યાંકન અને પુનઃસમીક્ષા કરી શકે છે કે આરોપીને અયોગ્ય લાભ આપવામાં આવ્યો નથી. હવે, એ સારી રીતે પ્રસ્થાપિત

છે કે જો બે ઢ્રષ્ટિકોણ શક્ય હોય તો પણ, અપીલ કોર્ટ સામાન્ય રીતે નિર્દોષ છુટકારાના ચુકાદામાં નિયમિત રીતે દખલ કરશે નહીં સિવાય કે ટ્રાયલ કોર્ટનો ચુકાદો તથ્યો અને કાયદા પર દેખીતી રીતે ખોટો હોય અથવા વિકૃત હોય, હાઈકોર્ટ દ્વારા પોતાના ઢ્રષ્ટિકોણને પ્રસ્થાપિત કરવાની મંજૂરી નથી.

૨૦.૩ કે નિર્દોષ છુટકારાના કેસમાં, અપીલ કોર્ટ દ્વારા એ ધ્યાનમાં રાખવાનું રહે છે કે આરોપીની તરફેણમાં બમણી ધારણા છે કે પહેલું, એ આધાર પર દોષિતની તરફેણમાં નિર્દોષતાની ધારણા કે દરેક વ્યક્તિ જ્યાં સુધી કાયદાની અદાલત દ્વારા દોષિત સાબિત ન થાય ત્યાં સુધી નિર્દોષ માની લેવી જોઈએ, અને બીજું, જ્યારે આરોપી નિર્દોષ છુટકારો મેળવે છે, ત્યારે નિર્દોષતાની આવી ધારણા ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા વધુ મજબૂત અને પુનઃપુષ્ટિ પામે છે. કે એ વધુમાં સારી રીતે પ્રસ્થાપિત છે કે જો નિર્દોષ છુટકારા સામેની અપીલમાં બે ઢ્રષ્ટિકોણ શક્ય હોય તો પણ, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા લેવાયેલ ઢ્રષ્ટિકોણ જો શક્ય ઢ્રષ્ટિકોણમાંનો એક હોય, તો નિર્દોષ છુટકારાની તરફેણ કરતો ઢ્રષ્ટિકોણ દખલ કરવા માટે ખલેલ પહોંચાડવા પાત્ર નથી.

૨૧. આરોપીનો ગુનો ન હોવા અંગે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા કારણો રેકર્ડ સાથે સુસંગત નથી અને પુરાવાથી વિપરીત છે. સમગ્ર પુરાવાના મૂલ્યાંકન પર જો અપીલ કોર્ટને માલૂમ પડે કે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા તારણો પર પહોંચવા અને નિષ્કર્ષો કાઢવા માટે આપવામાં આવેલા કારણો વિકૃત છે અને નાની વિસંગતતાઓ, ચૂક અને વિરોધાભાસો પણ, જે ફરિયાદપક્ષના હાર્દને સ્પર્શતા

નથી તેને ફરિયાદપક્ષના કેસને ન માનવા માટે દબાણ કરવામાં આવેલ છે તેને અપીલ કોર્ટ દ્વારા યોગ્ય કરી શકાય છે. આ કેસના તથ્યોમાં, તમામ સંજોગો માત્ર પ્રસ્થાપિત જ નથી પરંતુ એકબીજા સાથે સંબંધ પ્રસ્થાપિત કરીને વાજબી શંકાથી પર સાબિત થયેલ છે અને ઘટનાઓની સાંકળ એવી છે જે અન્ય કોઈ પણ વ્યક્તિની સંડોવણીની શક્યતાને નકારી કાઢીને આરોપીના ગુના અંગે અટલ નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જાય છે.

૨૨. તેથી, સંજોગોવશાત્ પુરાવા પર આધારિત કેસ જેના માટે સંજોગો સાબિત થાય છે અને સાબિત થયેલા સંજોગોનું મૂલ્યાંકન પણ સામૂહિક રીતે મૂલ્યાંકન કરતાં આરોપીના ગુના વિશે શંકાને કોઈ સ્થાન રહેવા દેતું નથી અને અન્ય કોઈ વ્યક્તિની સંડોવણીને નકારી કાઢે છે અને, તે મુજબ, અમને માલૂમ પડે છે કે નિર્દોષ છુટકારાનો ચુકાદો અને હુકમ સીઆરપીસી ૧૯૭૩ ની કલમ ૩૮૬ સાથે વંચાણમાં લેતાં કલમ ૩૭૮ હેઠળની સત્તાઓની રૂએ દખલગીરીને પાત્ર છે. વાજબી શંકાથી પર પોતાનો કેસ સાબિત કરવામાં ફરિયાદપક્ષની નિષ્ફળતા અંગે બચાવપક્ષના વિદ્વાન વકીલની દલીલોમાં અમને કોઈ તથ્ય જણાતું નથી.

૨૩. આમ, વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર અને રિવિઝન એપિલિકેશનમાં ફરિયાદીના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો સ્વીકારીને, અમે આ અપીલ તેમજ રિવિઝન એપિલિકેશન મંજૂર કરીએ છીએ અને તે મુજબ વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ નિર્દોષ છુટકારાનો હુકમ, ધ આર્મ્સ એક્ટ અને ધ ઇન્ડિયન એક્સપ્લોઝિવ્સ એક્ટ હેઠળના સિવાય,

જ્યાં સુધી આરોપી નં. ૧ થી ૪ નો સંબંધ છે ત્યાં સુધી ૨૬ અને અપહસ્તગત કરવામાં આવે છે અને તેઓને આથી ધ ઇન્ડિયન પીનલ કોડની કલમ ૩૬૩, ૩૬૪, ૩૬૪(એ), ૩૬૫, ૩૦૨ અને ૧૨૦-બી હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓ માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવે છે. સજા ફરમાવવા માટે, આ બાબતો તારીખ ૧૩ ઓક્ટોબર ૨૦૧૬ ના રોજ મુલતવી રાખવામાં આવે છે.

વિશેષ હુકમ

૧. અપીલકર્તા-ગુજરાત રાજ્ય તરફે શ્રી ઋત્વિજ ઓઝા, વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર, રિવિઝનિસ્ટ મૂળ ફરિયાદી તરફે શ્રી તોલિયા, વિદ્વાન વકીલ અને સામાવાળાઓ નં. ૧ થી ૪ તરફે શ્રી એચ.બી. શેઠના, વિદ્વાન વકીલને સાંભળ્યા.

૨. વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરના જણાવ્યા મુજબ, ધ ઇન્ડિયન પીનલ કોડની કલમ ૧૨૦-બી સાથે વંચાણમાં લેતાં કલમો ૩૬૩, ૩૬૪, ૩૬૪-એ, ૩૬૫ અને ૩૦૨ હેઠળ આ કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલ દોષિત ઠેરવવાને ધ્યાનમાં લેતાં, કેસ મૃત્યુદંડની સજા ફરમાવવા માટે દુર્લભમાં દુર્લભ શ્રેણીમાં ન આવી શકે પરંતુ આજીવન કેદથી ઓછી ન હોય તેવી સજા લાદવાની જરૂર છે અને આ કોર્ટ દ્વારા કોઈ ઉદારતા દાખવવામાં ન આવે. ફરિયાદીના વિદ્વાન વકીલે પણ વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર દ્વારા ઉપર મુજબ કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને સમર્થન આપેલ છે. જોકે, સામાવાળાઓ નં. ૧ થી

જ ના વિદ્વાન વકીલ શ્રી એચ.બી. શેઠનાના જણાવ્યા મુજબ, ફરિયાદપક્ષનો કેસ સંજોગોવશાત્ પુરાવા પર આધારિત છે અને ટ્રાયલ કોર્ટે ફરિયાદપક્ષના કેસને ન માનીને નિર્દોષ છોડી મૂકવાનો હુકમ કર્યો છે અને આરોપી નં. ૧ થી જ ની વ્યક્તિગત ભૂમિકાને ધ્યાનમાં લેતાં, સામાવાળા નં. ૫ ના કહેવાથી કાવતરું ન હોવાની ગેરહાજરીને ધ્યાનમાં લેતાં, ઉદાર દ્રષ્ટિકોણ અપનાવીને સજા લાદવાની રહે છે અને કોઈ પણ સંજોગોમાં મૃત્યુદંડની સજા ફરમાવવામાં ન આવે. સામાવાળાઓ નં. ૧ થી જ ના વિદ્વાન વકીલે સામાવાળાઓ નં. ૧ થી જ ને શરણાગતિ સ્વીકારવા માટે વાજબી સમય આપવાની વિનંતી કરી કારણ કે તેઓ સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષ જવા માટે ઈચ્છુક છે.

૩. તથ્યો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને તથા રેકર્ડ પરના પુરાવા અને આ ચુકાદામાં જે કારણોના આધારે તારણો અને નિષ્કર્ષો પર પહોંચવામાં આવેલ છે તેને ધ્યાનમાં લેતાં, આ અપીલમાં પડકાર હેઠળના નિર્દોષ છુટકારાના ચુકાદા અને હુકમને ઉલટાવતી વખતે, અમે સામાવાળાઓ નં. ૧ થી જ પર નીચે મુજબ સજા લાદવાનું ન્યાયોચિત અને યોગ્ય માનીએ છીએ:—

કલમ હેઠળનો ગુનો	લાદવામાં આવેલ સજા	કસૂરી સજા
આઈપીસીની ૩૦૨	આજીવન કેદ + દરેકને રૂ. ૧૦,૦૦૦/- નો દંડ	બે મહિનાની સાદી કેદ.
આઈપીસીની ૩૬૩	સાત વર્ષની સખત કેદ + દરેકને રૂ. ૫,૦૦૦/- નો દંડ	એક મહિનાની સાદી કેદ.
આઈપીસીની ૩૬૪	દસ વર્ષની સખત કેદ + દરેકને રૂ. ૫,૦૦૦/- નો દંડ	એક મહિનાની સાદી કેદ.

આઈપીસીની ૩૬૪-એ	આજીવન કેદ + દરેકને રૂ. ૧૦,૦૦૦/- નો દંડ	એક મહિનાની સાદી કેદ.
આઈપીસીની ૩૬૫	સાત વર્ષની સખત કેદ + દરેકને રૂ. ૫,૦૦૦/- નો દંડ	એક મહિનાની સાદી કેદ.

૪. ઉપરોક્ત તમામ સજાઓ એકસાથે ચાલશે. આરોપી નં. ૧ થી ૪ ને ઉપરોક્ત સજા ભોગવવા માટે જેલ સત્તાવાળાઓ સમક્ષ શરણાગતિ સ્વીકારવા માટે દસ અઠવાડિયાનો સમય આપવામાં આવે છે. આરોપી નં. ૫ નો નિર્દોષ છુટકારો માન્ય રાખવામાં આવે છે. વાદગ્રસ્ત ચુકાદાનો બાકીનો ભાગ યથાવત રહેશે. આરોપીના જામીન મુચરકા રદ કરવામાં આવે છે. રેકર્ડ અને કાર્યવાહી, જો અહીં પડેલ હોય, તો સંબંધિત ટ્રાયલ કોર્ટને તાત્કાલિક પરત મોકલવામાં આવે.

સહી/-

(અનંત એસ. દવે, ન્યાયમૂર્તિ)

સહી/-

(બી. એન. કારિયા, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.